

Võru valla jäätmehoolduseeskiri

Vastu võetud 27.11.2013 nr 2

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 36⁵, jäätmeseaduse § 71 lõigete 1 ja 2 ning pakendiseaduse § 15 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Jäätmehoolduseeskiri reguleerib Võru valla (edaspidi *vald*) haldusterritooriumil olmejäätmete ja tootmisjäätmete kogumist, sorteerimist, vedu, töötlemist, hoidmist, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldamist ning jäätmete tekitaja, territooriumi valdaja, jäätmekäitlusettevõtte ja Võru valla kui omavalitsusüksuse vahelisi suhteid jäätmekäitlusalases tegevuses.

(2) Võru valla jäätmehoolduseeskiri (edaspidi *eeskiri*) kehtestab jäätmehoolduse korraldamise nõuded, korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliigid, veopiirkonnad, jäätmete vedamise korralduse Võru vallas.

§ 2. Mõisted

(1) Eeskirjas kasutatakse mõisteid jäätmeseaduses, pakendiseaduses, riigihangete seaduses ning teistes jäätmehooldust reguleerivates õigusaktides toodud tähenduses.

(2) Võru vallas on tiheasustusalad määratletud kehtivas Võru valla üldplaneeringus.

(3) Hajaasustusaladena käsitletakse käesolevas eeskirjas kõiki valla külasid, välja arvatud lõikes 2 nimetatud territooriumid.

2. peatükk Jäätmekäitluse üldnõuded

§ 3. Jäätmehoolduseeskirja eesmärk

(1) Eeskirja eesmärgiks on säilitada Võru vallas puhas ja tervislik elukeskkond, vähendada tekkivate jäätmete koguseid ning soodustada jäätmete taaskasutamist.

(2) Eeskiri on täitmiseks kohustuslik kõigile juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes tegutsevad, elavad või viibivad Võru valla haldusterritooriumil või kellele kuulub seal ehitised või kinnistu.

(3) Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule.

§ 4. Jäätmehoolduse korraldamine

Vallavalitsus korraldab vallas jäätmehooldust ja teostab järelevalvet jäätmekäitluse üle järgmiselt:

- 1) nõustab valla elanikke ja levitab jäätmehoolduse alast teavet;
- 2) korraldab valla haljasaladel tekkivate aia- ja pargijäätmete kogumist ja kompostimist;
- 3) kontrollib jäätmekäitluslepingute täitmist ja jäätmekäitlustoiminguid kinnistutel;

4) korraldab jäätmete liigiti kogumist ja käitlust.

§ 5. Läheduse põhimõte jäätmekäitluses

Jäätmeid tuleb taaskasutada või kõrvaldada nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt sobivas ning tervisekaitse- ja keskkonnanõuetele vastavas jäätmekäitluskohas.

§ 6. Jäätmete käitlemise eest vastutav isik

Jäätmete nõuetekohase käitlemise eest vastutab jäätmevaldaja. Kui jäätmevaldajat pole võimalik kindlaks teha või ta ei täida jäätmete nõuetekohase käitlemise kohustust, korraldab jäätmete kogumist ja vedu territooriumi haldaja.

§ 7. Jäätmevaldaja kohustused

(1) Jäätmete kogumise, taaskasutamise või lõpliku kõrvaldamise korraldab jäätmevaldaja, v.a. korraldatud jäätmeveo korral.

(2) Jäätmevaldaja on kohustatud järgima käesolevas eeskirjas sätestatud nõudeid jäätmete segunemise vältimiseks nende tekkekohas ja jäätmete liigiti kogumiseks selleks ettenähtud mahutitesse.

(3) Jäätmevaldaja peab kasutama kõiki võimalusi jäätmete koguse ja ohtlikkuse vähendamiseks. Ta peab jäätmeid liigiti koguma, vedama ja taaskasutama või andma need üle jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele eeskirjaga määratud korras.

(4) Jäätmevaldaja ja territooriumi haldaja on kohustatud:

1) koguma oma kinnistul tekkinud jäätmed ning teavitama kinnistu elanikke ja seal töötavaid isikuid jäätmete sorteerimise ja kogumise korraldusest;

2) omama või rentima piisavas koguses ja suuruses jäätmete kogumismahuteid või kasutama jäätmeveolepingu alusel ühismahuteid. Mahutid ja kogumiskohad peavad vastama käesoleva eeskirja nõuetele;

3) korraldama jäätmete üleandmist jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale või taaskasutama või kõrvaldama jäätmed vastavalt kehtivatele nõuetele. Kui jäätmetekitaja, kinnistu omanik ja valdaja on erinevad isikud, reguleeritakse nendevaheline kohustuste jaotus üüri-, rendi- või jäätmekäitluslepinguga.

4) vältima ohtlike jäätmete segunemist ja segamist omavahel või tavajäätmetega või mistahes ainega ning kasutama kõiki võimalusi jäätmete koguse ja ohtlikkuse vähendamiseks;

5) mitte sõlmima jäätmekäitluslepingut ega andma jäätmeid üle isikule, kellel puudub jäätmeluba või kes ei ole registreeritud jäätmekäitlejana Keskkonnaametis kooskõlas jäätmeseaduse §-ga 74. Kui jäätmed antakse üle selliseks käitlemiseks, milleks jäätmeluba ei nõuta, peab jäätmeid üleandev isik olema veendunud, et vastuvõtja on pädev jäätmeid käitlema ning tal on selleks asjakohased tehnilised ja keskkonnakaitsevahendid;

6) paigutama jäätmemahuteid krundile või kinnistule, kus jäätmed on tekkinud, välja arvatud juhul, kui jäätmed paigutatakse jäätmekäitluslepingu alusel kasutatavasse ühismahutisse. Jäätmemahutid peavad paiknema naaberkinnistust mitte lähemal kui 3 m kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.

§ 8. Jäätmete sorteerimise üldnõuded

Jäätmeid tuleb koguda liigiti, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses. Olmejäätmete sortimisel tekkekohas tuleb liigiti koguda ning segunenud olmejäätmete sortimisel jäätmekäitluskohas tuleb välja sorteerida vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud jäätmenimistule (edaspidi jäätmenimistu):

- 1) paber ja kartong;
- 2) pakendid;
- 3) biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed;
- 4) biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed;
- 5) suurjäätmed;
- 6) ehitus- ja lammutusjäätmed;
- 7) ohtlikud jäätmed;
- 8) probleemtoodete jäätmed, sealhulgas romusõidukid ja nende osad, kaasa arvatud vanarehvid, elektroonikaromud ja nende osad, patareid ja akud;
- 9) metallijäätmed;
- 10) põlevjäätmed(puit).

§ 9. Jäätmete põletamine

- (1) Jäätmete põletamine on lubatud selleks jäätmeluba või ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavates ettevõtetes.
- (2) Jäätmete põletamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud. Küttekolletes võib loata põletada ainult immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit ja pappi.
- (3) Aia- ja pargijäätmete põletamine on lubatud jäätmevaldaja kinnistu piires mittetuleohtlikul perioodil tuulevaikse ilmaga naabreid mittehäirival viisil ja tule tegemise koht peab paiknema vähemalt 15 m kaugusel mistahes ehitisest või põlevmaterjali lahtisest hoiukohast ja vähemalt 20 m kaugusel metsast.
- (4) Välikaminas või tuleohutusnõuetele vastavas tuletõkestamise kohas võib kuivi oksa ja risu põletada aastaringsest. Kuiva oksa- ja leheprahi põletamine väljaspool oma kinnistu piire on keelatud.
- (5) Jäätmete põletamisel tuleb järgida keskkonnanõudeid, ohutusnõudeid ja tuletõrje-eeskirju.

3. peatükk

Korraldatud jäätmevedu

§ 10. Korraldatud jäätmeveo üldnõuded

- (1) Korraldatud jäätmevedu korraldab Võru Vallavalitsus.
- (2) Võru valla haldusterritoorium moodustab ühe jäätmeveo piirkonna.
- (3) Jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu suuruse määramise kord kehtestatakse korraldatud jäätmeveo rakendamise korras.
- (4) Korraldatud jäätmeveoga liitumine on kohustuslik kõikidele jäätmevaldajatele Võru valla territooriumil.
- (5) Jäätmevaldaja loetakse jäätmeseaduse § 69 lõike 1 alusel liitunuks korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohajärgses jäätmeveo piirkonnas.

(6) Korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest on jäätmeseaduse § 69 lg 4¹alusel vabastatud isikud, kellel on jäätmeluba või kompleksluba.

(7) Vallavalitsus võib jäätmevaldaja tema taotluse alusel erandkorras vabastada korraldatud jäätmeveoga liitumisest teatud tähtjaks, kui kinnistul ei kasutata või kinnistul ei elata.

(8) Jäätmevaldajad võivad kasutada mitme kinnistu peale ühismahuteid, seejuures peab jäätmekäitluslepingus olema fikseeritud kõik ühismahutit kasutavad jäätmevaldajad, hõlmatavad kinnistud, jäätmekäitluse eest vastutav isik ja ühismahuti asukoht, mis peab olema jäätmeveo piirkonnas.

(9) Vastavalt Võrumaa omavalitsuste ühisele jäätmekavale aastateks 2010-2014 on vallavalitsusel võimalus kaaluda korraldatud jäätmeveo tarbeks ühishangete korraldamist nende omavalitsuste koostöös, kes selleks soovi avaldavad või on sellest huvitatud.

4. peatükk Jäätmete kogumine ja üleandmine

§ 11. Kogumismahutid

(1) Jäätmete kogumiseks tuleb kasutada käesoleva paragrahvi nõuetele vastavaid kogumismahuteid. Kogumismahuteid tuleb kasutada ümbrust reostamata ja risustamata ning neis sisalduvad jäätmed ei tohi sattuda sademete, lindude ega loomade mõjuvalda.

(2) Jäätmete kogumismahuti peab olema kompaktne, terve, korralikult suletav ning sellele peab olema tagatud juurdepääs vedajale.

(3) Kogumismahuti puhtuse ja õige kasutamise eest vastutab jäätmevaldaja, kui jäätmeveo- või käitlusleping ei sätesta teisiti. Kogumismahutite tehnilise korrashoiu tagab mahutite omanik või valdaja, mahuti nõuetekohase paigutuse ja ümbruse korrashoiu tagab mahuti valdaja.

(4) Kogumismahutina võib kasutada:

1) 80, 140, 240, 360, 370, 600, 660 või 800-liitriseid kaanega ning tõstemehhanismiga haaratavaid plastmassist või metallist kogumismahuteid, mida on võimalik tõstemehhanismiga tühjendada jäätmeid kokkupressivasse jäätmeveomasinasse;

2) kaanega varustatud 1,5 m³, 2,5 m³ ja 4,5 m³ metallist kogumismahuteid, mida on võimalik mehhaanilisel teel tühjendada jäätmeid kokkupressivatesse jäätmeveokitesse või toimetada käitluskohta;

3) erandjuhul jäätmekotte;

4) vedajaga kokkuleppel ka ülalpool nimetatud kogumismahuteid.

(5) Jäätmete kogumismahuti ei tohi olla paigutatud sõidu- või kõnniteele ega häirida muul viisil liikluskorraldust. Rajatud piirded, kaitsed ja alused ei tohi takistada kogumismahuti tühjendamist. Mahutite lukustamise korral peab jäätmevaldaja kindlustama nende avamise tühjenduspäeval.

(6) Segaolemejäätmed ning muud kergesti riknevad ja halvasti lõhnavad jäätmed tuleb paigutada mahutisse paberi- või kilekottidesse pakitult ning selliselt, et need ei levitaks lõhna, ei põhjustaks ohtu inimestele ega määriks mahuteid.

(7) Jäätmekotid peavad olema valmistatud niiskuskindlast paberist või plastikust ning need tuleb paigutada maapinnast kõrgemale, kaitstult märgumise ja loomade-lindude ligipääsu eest. Jäätmekottide ja nende paiknemiskoha korrashoiu eest vastutab jäätmevaldaja. Jäätmeid ei tohi paigutada jäätmekottidesse rohkem kui 10 kg.

(8) Jäätmete kogumismahutil (v.a segaolemejäätmete mahutil) peab olema kasutajale nähtavas kohas

kiri või märk, mis viitab mahutiga kogutavale jäätmeliigile. Kogumispunktidesse paigutatud mahutitel peab lisaks olema kirjas mahutit tühjendava ettevõtte nimi ja kontaktandmed.

(9) Kogumismahutite asukoha valikul tuleb arvestada esteetilisi ja tervisekaitsealaseid aspekte.

(10) Hajaasustusega piirkondade jäätmepunktide asukohad ja jäätmekogumisringide täpse ajakava määrab kindlaks vallavalitsus, nimetatud informatsioon avaldatakse valla kodulehel www.voruvald.ee ja valla ajalehes.

(11) Kinnistul või krundil tekkivad jäätmed, mida ei saa kohapeal taaskasutada, tuleb paigutada selle jäätmeliigi kogumiseks ettenähtud jäätmemahutisse.

(12) Kogumismahuti tuleb paigutada korralikult suletuna kokkulepitud ajaks jäätmevedajale kättesaadavasse kohta tasasele horisontaalsele alusele sõidutee lähedale nii, et jäätmeveok pääseks takistamatult kogumismahuti juurde. Juurdesõidutee kogumismahuti laadimiskohani peab olema ehitatud selliselt, et kannatab raskeveoki pealesõitu.

(13) Üldkasutatavatesse kohtadesse (pargid, parklad, ühissõidukite peatused jm) paigutab kogumismahutid territooriumi haldaja. Kaupluste, söögikohtade, asutuste sissekäikude ja müügipaviljonide juures peab nende lahtioleku ajal olema kogumismahuti (prügiurn), mille õigeaegse tühjendamise ja korrashoiu eest vastutab ettevõtja. Avalike ürituste paigad varustab kogumismahutitega ürituse korraldaja, kes vastutab ürituse käigustekkinud jäätmete nõuetekohase käitlemise eest.

§ 12. Olmejäätmete kogumismahutisse paigutamise keeld

(1) Segaolemejäätmete kogumismahutisse ei tohi paigutada:

- 1) ohtlike jäätmeid;
- 2) probleemtooteid;
- 3) lõhkematerjalidest koosnevaid ja neid sisaldavaid jäätmeid;
- 4) vedelaid ja mudalaadseid jäätmeid;
- 5) käimlajäätmeid;
- 6) kogumiskaevude setteid;
- 7) nakkusttekitavaid ja bioloogilisi jäätmeid;
- 8) radioaktiivseid jäätmeid;
- 9) erikäitlust vajavaid jäätmeid;
- 10) jäätmeid, mis võivad kahjustada jäätmekäitlusettevõtteid, prügilatöötajaid või jäätmeveovahendeid;
- 11) aineid ja esemeid, mis oma kaalu, koguse või kuju tõttu võivad kahjustada mahuteid või jäätmeveokeid või raskendavad märkimisväärselt jäätmete kokkupressimist;
- 12) taaskasutatavaid jäätmeid, mille kogumine on korraldatud;
- 13) ehitus- ja lammutusjäätmeid.

(2) Ülalnimetatud omadustega jäätmed peab jäätmetekitaja või kinnistu haldaja viima selleks ettenähtud kohta (ohtlike jäätmete vastuvõtukohtad, spetsiaalsed jäätmete kogumispunktid, muud eraldi määratavad vastuvõtukohtad nagu keskkonnajaam, jäätmejaam) või andma üle vastavat luba omavale jäätmekäitlejale. Kogumiskohad valla kodulehel www.voruvald.ee

(3) Liiva, tuhka ja pühkmeid võib paigutada kogumismahutisse ja vedada prügilasse, kui need vastavad jäätmekäitlusettevõtte tingimustele ja kui tuhk on jahtunud (temperatuur alla 40 °C).

5. peatükk

Korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded

§ 13. Pakendi ja pakendijäätmete käitlemine

- (1) Pakendimaterjali liikideks on klaas, plastik, paber ja kartong, kaasa arvatud kihiline kartong, metall ja muu materjal.
- (2) Pakendid ja pakendijäätmed tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi ja viia selleks ettenähtud kogumispunktidesse (kogumispunktide asukohad on ära toodud Võru valla kodulehel www.voruvald.ee) või anda üle vastavat teenust osutavale taaskasutusorganisatsioonile. Üleantavad pakendid peavad vastama taaskasutusorganisatsioonide nõuetele. Üleantavad pakendid ja pakendijäätmed ei tohi levitada haisu ega määrida teisi mahutisolevaid pakendeid ja pakendijäätmeid, pakendid peavad olema tühjad.
- (3) Pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldavad pakendiettevõtjad või nende volitusel taaskasutusorganisatsioonid.
- (4) Pakendiettevõtja on kohustatud tasuta tagasi võtma müüdüd kauba müügipakendi või -pakendijäätmed müügikohas või selle vahetus läheduses, teavitades sellest võimalusest müügikohas nähtavale kohale seatud ja arusaadava kirjaliku teatega.
- (5) Juhul, kui mingil põhjusel ei ole võimalik korraldada pakendite ja pakendijäätmete vastuvõtmist oma kinnistu või teenindusmaa piires, võib nende, väljarvatud tagatisrahaga pakendid, vastuvõtmise vallavalitsuse loal ja tingimustel erandina korraldada kinnistu või teenindusmaa vahetus naabruses.
- (6) Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastab selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile.
- (7) Pakendiettevõtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sortitud tagasivõetava pakendi ja pakendijäätmete segunemist teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.
- (8) Pakend, millele on määratud tagatisraha (tagatisraha suurus kantud pakendile või etiketile) tuleb lõppkasutaja või tarbija poolt tagastada müügikohta või selle vahetus läheduses selleks ettenähtud kohta (taara vastuvõtupunkti, taaraautomaati), kus tagastatakse tagatisraha.
- (9) Pakendijäätmete veo vastuvõtupunkti käitluskohta korraldab pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsioon ise. Kui pakendiettevõtja ei ole ühinenud taaskasutusorganisatsiooniga, peab ta korraldama veo ise.
- (10) Pakendiettevõtjad või taaskasutusorganisatsioonid on kohustatud paigaldama pakendite ja pakendijäätmete, välja arvatud tagatisrahaga koormatud pakendid, kogumiseks kogumismahutid Võru valla poolt määratud asukohtadesse (asukohad on ära toodud Võru valla kodulehel www.voruvald.ee) Kogumispunktide paigaldustingimused kooskõlastatakse vallavalitsusega.
- (11) Pakendiettevõtted korraldavad pakendite ja pakendijäätmete kogumiseks mahutite paigaldamise ise.

§ 14. Paberi ja kartongi jäätmete käitlemine

- (1) Elamumaa sihtotstarbelisel kinnistul (ridaelamutes, korterites jne) peab paberit ja kartongi koguma eraldi ja andma üle jäätmekäitlusettevõttele või viima paberi ja kartongi selleks ettenähtud kogumispunkti, (Võru jäätmekeskus, Võru linna keskkonnajaam) või põletama selle küttekoldes.
- (2) Mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutel (tootmismaa, ärimaa) tuleb koguda eraldi paberit ja kartongi, kui neid jäätmeid tekib üle 20 kg nädalas. Paberiks käesoleva eeskirja tähenduses ei loeta dokumente, mis tuleb hävitada vastavalt isikuandmete kaitse seadusele ja arhiiviseadusele.

§ 15. Ohtlike jäätmete käitlemine

- (1) Ohtlikud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi.
- (2) Ohtlike jäätmete kogumisel, säilitamisel ja veol tuleb jäätmed pakendada asjakohasel viisil, vältides erinevate ohtlike jäätmete segunemist, tervise- ja keskkonnoahte ja võimaldades hilisemat taaskasutust või kõrvaldamist.
- (3) Ohtlike jäätmete tekitaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jäätmete üleandmiseni vastavat litsentsi omavale ettevõttele.
- (4) Kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed (patareid, akumulaatorid, õlid, õlifiltrid, ravimid, päevavalguslambid, värvid, lakid, lahustid jne) tuleb viia ohtlike jäätmete kogumispunkti või anda ära vallavalitsuse poolt korraldatud ohtlike jäätmete kogumisringil.
- (5) Ohtlike jäätmete kogumispunktis (Võru linna keskkonnajäätmete ja Võru Jäätmekeskuses) võetakse vastu ainult kodumajapidamistes tekkinud ohtlike jäätmeid.
- (6) Vähemalt kord aastas korraldab vallavalitsus ohtlike jäätmete kogumisringi (teavitatakse valla kodulehel www.voruvald.ee ja valla ajalehes), mille käigus kogutakse kodumajapidamistes tekkinud ohtlike jäätmeid.
- (7) Juriidilised isikud korraldavad ohtlike jäätmete kogumiseks mõeldud kogumismahutite paigaldamise ise. Juriidiline isik peab ohtlikud jäätmed üle andma jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.
- (8) Ohtlike jäätmeid tuleb säilitada spetsiaalselt kohandatud ja turvaliselt lukustatavas hoones või hoone osas. Mahutid ohtlike jäätmete kogumiseks peavad olema suletavad ja valvatavad. Ajutise säilituspaiga põrand peab olema piisavalt tihe, et vältida avariide korral põrandale sattunud vedelike väljaimbumist.
- (9) Ohtlike jäätmeid tuleb säilitada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlike jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates mahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.
- (10) Ohtlike jäätmete kogumisel tuleb vältida erinevat liiki ohtlike jäätmete segunemist omavahel või tavajäätmetega. Ohtlike jäätmete segunemine omavahel või teiste ainetega on lubatud ainult siis, kui sellega ei kaasne ohtu tervisele ja keskkonnale ning kui see on tehniliselt ja majanduslikult põhjendatud.
- (11) Juba segunenud ohtlikud jäätmed tuleb lahutada, kui see on tehniliselt teostatav ja kui sellega ei kaasne ülemäärast kulutust ja kui see on vajalik tervise või keskkonnoaohutuse tagamiseks.
- (12) Ohtlike jäätmete ajutine säilituspaik peab olema varustatud esmaste avariilike likvideerimise ja tulekustutusvahenditega.
- (13) Kinnistu valdaja, kes tegutseb mitu erinevat jäätmevaldajat, peab paigutama ohtlike jäätmete kogumist reguleerivad juhised kogumispunktis nähtavasse kohta. Juhises peab olema fikseeritud ohtlike jäätmete äraveo kord.
- (14) Ohtlike jäätmete säilituspaigas tohib jäätmeid ajutiselt hoiustada kuni üks aasta.

§ 16. Suurjäätmed

- (1) Suurjäätmed on olmejäätmete tekkevaldkonda kuuluvad jäätmenimistu koodinumbriga 200307 tähistatud tavajäätmed, mis oma kuju või suuruse tõttu ei mahu jäätmete kogumismahutisse. Suurjäätmed on näiteks mööbliesemed, puidust ukseid, kardinapuud, vaibad, madratsid, kraanikausid,

vannid, WC-potid jms. Suurjäätmete hulka ei kuulu probleemtooted ja muud tootjavastutusega hõlmatud jäätmed.

(2) Suurjäätmeid saab üle anda Võru linna keskkonnajaamas ja Võru Jäätmekeskuses kehtiva hinnakirja alusel.

(3) Suurjäätmeid kogutakse elanikelt hooajaliselt väljapandud konteineritega kogumiskampaaniate käigus. Konteinerite väljapanekust teavitatakse eelnevalt valla ajalehes ja kodulehel www.voruvald.ee.

§ 17. Probleemtooted

(1) Probleemtoode on toode, mis keskkonda sattumisel võib põhjustada tervise- või keskkonnahäireid. Probleemtoodete nimetused on toodud jäätmeseaduse paragrahvis 25.

(2) Probleemtoodetest tekkivate jäätmete kokkukogumise ja nende taaskasutamise või nende kõrvaldamise kohustus lasub tootjal, kellele laieneb ka endisaegsete jäätmete kogumise ja kõrvaldamise kohustus.

(3) Tootja käesoleva määruse tähenduses on toodete sisseveo või edasimüügiga tegeleja sõltumata tegutsemise eesmärgist või müügiviisist.

(4) Kui Vabariigi Valitsus on tootja vabastanud käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud kohustustest, siis jäätmehoolduse kulud kannab jäätmevaldaja.

(5) Probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumist korraldavad isikud on kohustatud jäätmevaldajaid teavitama probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise korrast.

(6) Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromud, sh külmkapid, elektripliidid, pesumasinad ja televiisorid või neist tekkinud jäätmed, tuleb üle anda keskkonnajaamas (Võru linn, Lühike 1), Võru jäätmekeskuses (Võru vald, Umbsaare küla), vallavalitsuse poolt korraldatavate kogumisringide käigus või uue toote ostmisel kauplusse kooskõlas jäätmeseaduse §-ga 23.

Jäätmeseaduse § 23 mõistes elektri- ja elektroonikaseadmete tootja on kohustatud korraldama tema valmistatud, edasimüüdud või sisseveetud toodetest tekkivate jäätmete tasuta vastuvõtmise.

(7) Vanad rehvid tuleb üle anda keskkonnajaamas (Võru linn, Lühike 1), jäätmekeskuses (Võru vald, Umbsaare küla), vallavalitsuse poolt korraldatavate kogumisringide käigus või vanarehvide kogumispunktidesse või uue rehvi ostmisel kauplusse või rehviettevõttesse kooskõlas jäätmeseaduse § 23-ga. Jäätmeseaduse § 23 mõistes rehvide tootja on kohustatud korraldama tema valmistatud, edasimüüdud või sisseveetud rehvidest tekkivate jäätmete tasuta vastuvõtmise.

(8) Kasutatud patareid ja akud tuleb üle anda ohtlike jäätmete kogumispunkti (jäätmejaam, keskkonnajaam) või vallavalitsuse poolt korraldatavate kogumisringide käigus või kauplustesse, kus patareid ja/või akud on müügil.

§ 18. Vanametall ja metallijäätmed

Vanametall ja metallijäätmed tuleb üle anda vanametalli kogumisega tegelevale ja vastavat luba omavale ettevõttele, toimetada vastavasse jäätmekäitluskohta (Võru maakonnas Kuusakoski AS Võru teenindusplats aadressil Jaama 22; BLRT Refonda OÜ Võru filiaal aadressil Vanaraua tee 1).

§ 19. Biolagunevate jäätmete käitlemine

(1) Liigiti kogutud biolagunevad jäätmed tuleb vedada kompostimiseks lähimale kompostimisväljakule

või muusse vastava jäätmeloaga jäätmekäitluskohta või kompostida kohapeal vastavalt eeskirja nõuetele.

(2) Oma kinnistul tekkivad aia ja haljasalade biolagunevaid jäätmeid võib kompostida lahtiselt aunas või kompostris. Lahtine kompostiaun ja komposter peab paiknema vähemalt 3 meetri kaugusel naaberkinnistust, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.

(3) Kompostitavaid köögi- ja sööklajäätmeid ning aia- ja pargijäätmeid (taimed, rohi, lehed, oksad jne) võib üle anda ka vastavat jäätmeluba omavale isikule.

(4) Kompostitavat materjali peab paigutama, ladustama ja käitlema tervisele ja ümbruskonnale kahjutult ning nii, et see ei põhjustaks haisu ega kahjurit teket.

(5) Eramutes tekkivaid toidujäätmeid võib kompostida selleks ettenähtud kinnistes kompostrites oma kinnistu piirides. Lubatud on üksnes biolagunevate jäätmete kompostimine.

(6) Keelatud on kompostida jäätmeid, mis kahjustavad komposti või muudavad selle kasutamiskõlbmatuks.

(7) Valla haljasaladel ja kalmistul tekkivaid aia- ja haljastu biolagunevaid jäätmeid (taimed, rohi, lehed, oksad jne) ei ole lubatud ladestada prügilasse. Need tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi ja kompostida vallavalitsusega kooskõlastatud kompostimiskohtadel või teistes jäätmeluba omavates jäätmekäitluskohtades.

(8) Ökoloogiliste kuivkäimlate jääkmaterjali võib kasutada komposti valmistamiseks.

(9) Biolagunevate jäätmete komposteerimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Korrastamata, roiskuva, haisva, taimehaigusi levitava, keskkonnale ja inimese tervisele ohtliku ja mittesobivasse kohta rajatud komposteerimiskoha peab likvideerima selle omanik.

(10) Korterelamud, kus korterite arvu ja krundi suuruse suhe võimaldab keskkonnanähäringuteta kompostimist, on soovitatav biolagunevad aia- ja haljastujäätmed ja toidujäätmed kompostida oma territooriumil.

6. peatükk

Tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise kord

§ 20. Üldsätted

(1) Käesolev kord määrab kindlaks tervishoiu ja veterinaarteenuse osutamisel tekkivate jäätmete (edaspidi tervishoiu- ja veterinaarjäätmete) käitlemise korra. Korra järgimine on kohustuslik kõikidele Võru vallas tegutsevatele tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutajatele, kus tekivad jäätmed, mis on jäätmeliikide, sealhulgas ohtlike jäätmete nimistus määratletud inimeste ja loomade tervishoiul või sellega seonduvatel uuringutel tekkinud jäätmetena.

(2) Tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutajad peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Personal, kes vastutab jäätmete liigiti kogumise ja jäätmete edasisse käitlusse suunamise eest, peab saama vajalikku informatsiooni ja/või koolituse, kuidas neid juhiseid järgida.

(3) Käesolev kord ei käsitle heitgaaside ja heitvetega keskkonda suunatavaid jääke.

§ 21. Jäätmete käitlemise üldnõuded

(1) Tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmed tuleb koguda eraldi, pakendada tulenevalt jäätmeliigi eripärast ja anda üle vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele.

(2) Jäätmed tuleb koguda liikide kaupa. Eraldi tuleb koguda:

- 1) teravad-torkivad jäätmed;
- 2) bioloogilised jäätmed;
- 3) nakkusohtlikud jäätmed;
- 4) laboratooriumide jäätmed;
- 5) ravimijäätmed;

6) muud ohtlikud jäätmed liikide kaupa: elavhõbedat sisaldavad jäätmed tuleb hoida eraldi pakituna märgistatud plast- või klaaspurgis korgiga tihedalt suletuna. Kemikaale sisaldavad jäätmed tuleb koguda suletud mittepurunevasse vastava märgistusega anumasse, mis ei reageeri kemikaaliga;

7) olmejäätmed ja nendega sarnased muud jäätmed;

8) taaskasutatavad jäätmed.

(3) Loomsete kõrvalsaaduste matmine on keelatud. Loomsed jäätmed (EL otsekohalduva määruse 1774/2002/EÜ järgse definitsiooni järgi) tuleb üle anda Veterinaar- ja Toiduameti poolt tunnustatud ettevõttele. Oma kinnistul või krundil võib matta ainult üksikuid lemmikloomi.

7. peatükk

Ehitus ja lammutusjäätmete käitlemise nõuded

§ 22. Vastutus ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise eest

Ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise eest vastutab jäätmete valdaja.

§ 23. Ehitusjäätmete käitlemise üldnõuded

(1) Ehitusjäätmete valdaja on oma tegevuses kohustatud:

- 1) rakendama kõiki tehnoloogilisi ja muid võimalusi ehitusjäätmete liikide kaupa kogumiseks tekkekohas;
- 2) korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle vastavaid jäätmeid käitlevale ettevõttele. Ohtlike ehitusjäätmete puhul on täiendavalt nõutav ohtlike jäätmete käitluslitsentsi olemasolu jäätmete vastuvõtjal;
- 3) võtma tarvitusele abinõud tolmu tekke vältimiseks ehitusjäätmete paigutamisel mahutitesse või laadimisel veokile;
- 4) tagama, et ehitusplatsil oleksid eraldi märgistatud kogumismahutid eri liiki jäätmete kogumiseks.

(2) Eraldi tuleb sorteerida ja koguda järgmised ehitusjäätmed:

- 1) puit;
- 2) kiletamata paber ja papp;
- 3) metall (eraldi must- ja värviline metall);
- 4) mineraalsed jäätmed (kivid, ehituskivid, tellised, krohv, kips, lehtklaas jne);
- 5) raudbetoon- ja betoondetailid;
- 6) kiled;
- 7) ohtlikud ehitusjäätmed liikide kaupa;
- 8) muud segajäätmed.

(3) Ehitusprojektis peavad olema ära toodud:

- 1) jäätmete hinnangulised kogused ja liigitus vastavalt kehtivale jäätmeloendile;
- 2) pinnasetööde mahtude bilanss;

- 3) selgitused jäätmete liigiti kogumiseks ehitusplatsil;
- 4) jäätmete edasine suunamine.
- (4) Juhul, kui ehitusjäätmete tekkekohas puudub võimalus jäätmete sorteerimiseks või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, võib jäätmed sorteerimata üle anda vastavat teenustööd tegevale jäätmekäitlusettevõttele.
- (5) Kui ehitamise käigustekib jäätmeid rohkem kui 10 m³, tuleb ehitise vastuvõtmiseks esitatavatele dokumentidele lisada jäätmeõiend jäätmete nõuetekohase käitlemise kohta.
- (6) Ehitiste lammutamiseks peab olema kehtivatele nõuetele vastav lammutusprojekt, mille alusel Võru Vallavalitsus väljastab ehitusloa ehitise lammutamiseks.
- (7) Ehitusjäätmeid ei tohi anda vedamiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub vastav jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmete vedajana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmete üleandmisel peab lisaks kontrollima ka ohtlike jäätmete käitluslitsentsi olemasolu.
- (8) Tekkinud ehitusjäätmed taaskasutatakse või kõrvaldatakse läheduse põhimõtet järgides vastavat jäätmeluba omavas ehitusjäätmete käitluskohas.
- (9) Ehitusjäätmete eraldikogumise eesmärk on nende võimalikult suures ulatuses taaskasutamine ja ohtlike jäätmete eraldamine.
- (10) Eraldi kogutud ehitusjäätmeid on lubatud tekkekohas taaskasutada või kõrvaldada vastavalt keskkonnaministri määrusega kehtestatud tingimustele.
- (11) Liikidesse sorteeritud jäätmed tuleb koguda eraldi ja taaskasutada või anda taaskasutamiseks üle vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele.
- (12) Ehituse tavajäätmete kasutamine väljaspool ametlikke ladustuspaiku nende taaskasutamise eesmärgil (näiteks territooriumi planeerimiseks jne) on lubatud ainult projekti alusel kinnistu omaniku ja vallavalitsusega kooskõlastatult. Vallavalitsuse kooskõlastust pole vaja, kui saastumata pinnast kasutatakse territooriumi planeerimiseks oma kinnistul või krundil vähem kui 50 m³.
- (13) Saastumata pinnase ja sortimisel ülejäänud mineraalsete püsijäätmete segu (liiv, killustik, graniidipuru, paas jms) kasutamine väljaspool ametlikke ladustuspaiku nende taaskasutamise eesmärgil, sh territooriumi planeerimiseks, on kehtivate nõuete kohaselt vormistatud ehitusprojekti ja ehitus- või kirjaliku loa alusel maaomaniku või –valdaja ja vallavalitsusega kooskõlastatult. Saastumata pinnast või sortimisel ülejäänud mineraalsete püsijäätmete segu võib kinnistu valdaja kasutada oma kinnistu heakorrastamiseks.
- (14) Ehitusel taaskasutatavad ehitusjäätmed (nt ehituskividena kasutatavad kivid) paigutatakse ehitusjäätmete kogumismahutisse või krundi piires selleks eraldatud maa-alale nende hilisemaks taaskasutamiseks.
- (15) Betoonijäätmeid, asfaldi ning eelsorteeritud ehituskive ja telliseid võib kasutada pinnatäiteks kooskõlastatult omavalitsusega.
- (16) Ehituskivid ja tellised tuleb võimalusel taaskasutada ehituskividena ja tellistena.
- (17) Puhtaid puidujäätmeid tuleb taaskasutada või anda puiduhakke valmistamiseks üle vastavat luba omavale ettevõttele.
- (18) Kasvupinnas tuleb koorida eraldi ja kasutada samal ehitusel haljastamiseks.

§ 24. Ohtlike ehitusjäätmete käitlemine

- (1) Ohtlikud ehitusjäätmed, v.a. saastunud pinnas, tuleb koguda liikide kaupa nõuetele vastavatesse mahutitesse, mis on märgistatud vastavalt keskkonnaministri poolt kehtestatud korrale.
- (2) Ohtlike ehitusjäätmete kogumismahutisse ei tohi panna vedelaid ohtlikke jäätmeid (värvid, lakid,

lahustid, liimid jne).

(3) Asbesti sisaldavad jäätmed tuleb koguda erimärgistusega kinnistesse kogumismahutitesse, et vältida asbestikiu ja -tolmu sattumist keskkonda. Asbesti sisaldavad jäätmed tuleb kõrvaldada vastavat luba omavas jäätmekäitluskohas.

(4) Vedelad ohtlikud jäätmed (kasutuskõlbmatud värvid, lakid, liimid jne) ning nende jäägid tuleb koguda nende alpakendisse või vastavalt märgistatud kindlalt suletavasse mahutisse.

(5) Ohtlikud ehitusjäätmed ja saastunud pinnas tuleb üle anda ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale jäätmekäitlusettevõttele. Ohtlike ehitusjäätmete valdaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jäätmete üleandmiseni ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.

(6) Saastunud pinnast võib kohapeal käidelda nõuetele vastavas jäätmekäitluskohas ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omava ettevõtte poolt vallavalitsuse kooskõlastuse alusel.

8. peatükk

Jäätmete vedu ja kõrvaldamine

§ 25. Jäätmevedu jäätmekäitluskohta

(1) Jäätmete veo jäätmekäitluskohta korraldab jäätmevaldaja. Korraldatud jäätmeveo korral kogub olmejäätmed korraldatud jäätmeveo piirkonnas ja veab jäätmekäitluskohta konkursi korras valitud jäätmekäitlusettevõtte.

(2) Kui kinnistul tekkinud jäätmeid ei saa nende kuju või muude omaduste tõttu vedada koos teiste jäätmetega ja need ei ole haaratud korraldatud jäätmeveoga, korraldab nende veo käitluskohta jäätmete valdaja.

(3) Jäätmed tuleb vedada jäätmeloas märgitud jäätmekäitluskohta. Kui territooriumi haldaja veab ise oma jäätmeid, tuleb need, v.a eraldikogutavad taaskasutatavad jäätmed, vedada soovitatavalt lähimasse, nõuetekohasesse jäätmekäitluskohta. Jäätmekäitluskoha valdaja peab jäätmevaldajale väljastama kviitungi jäätmete vastuvõtmise-üleandmise kohta.

§ 26. Kogumismahutite tühjendamissagedus

(1) Jäätmetekitaja, kinnistu omanik või kinnistu valdaja on kohustatud tellima kogumismahutite tühjendamist sellise sagedusega, mis väldib kogumismahuti ületäitumise, haisu ja kahjurite tekke ning ümbruskonna reostuse ning kandma enda tekitatud jäätmete käitlemise kulud.

(2) Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud sorteeritud olmejäätmete kogumismahutite minimaalne tühjendamise sagedus kehtestatud veopiirkonnas on:

1) tiheasustuslal üksikelanutes vähemalt 1 kord 4 nädala jooksul;

2) tiheasustuslal korterelamutes vähemalt 1 kord 4 nädala jooksul;

3) hajaasustuslal üksikelanutes vähemalt 1 kord 12 nädala jooksul;

4) hajaasustusega alal kokkukandepunktides vähemalt 1 kord 12 nädala jooksul;

5) hajaasustuses perioodiliselt kasutatavates ehitistes (suvilad, suvekodud) vähemalt 1 kord 12 nädala jooksul kasutataval perioodil.

(3) Juhul, kui kogumismahutite tühjendussagedusele vaatamata on kogumismahuti ületäitunud või levitab tugevat haisu või kui on suurenenud kahjurite tekke või ümbruskonna reostuse oht, tuleb kogumismahutit tühjendada sagedamini.

(4) Liigitikogutud taaskasutatavate jäätmete mahuteid tuleb tühjendada vastavalt vajadusele, vältides

nende ületäitumist.

§ 27. Jäätmeveo nõuded

- (1) Jäätmete vedu elurajoonidest ei tohi häirida öörahu (23:00 - 07:00).
- (2) Jäätmed, mille säilitamine kinnistul või krundil kujutab endast vahetut ohtu inimeste tervisele, tuleb ära vedada kohe.
- (3) Kui kinnistul või krundil tekkinud jäätmeid ei saa nende kuju või muude omaduste tõttu vedada koos teiste jäätmetega ja need ei ole haaratud korraldatud olmejäätmeveoga, korraldab nende veo käitluskohta jäätmete valdaja vastavalt eeskirja nõuetele.

§ 28. Jäätmekäitlusettevõtte kohustused

- (1) Jäätmekäitlusettevõtte, kes teostab teenustööna jäätmete vedu jäätmekäitluskohta, on kohustatud:
 - 1) vedama jäätmed jäätmeloas märgitud kohta;
 - 2) koguma kokku mahuti tühjendamisel või veo käigus lendunud jäätmed;
 - 3) vedama jäätmeid õigusaktidega sätestatud korras;
 - 4) korraldama jäätmevedu elanikkonda ja liiklust vähimal häirival viisil.
- (2) Jäätmeid peab vedama kinnises veovahendis pakitult või muul asjakohasel viisil nõnda, et jäätmed, sealhulgas nendest imuvad vedelikud ja nõrgvesi, ei satuks laadimise ega vedamise ajal keskkonda.

§ 29. Jäätmekäitluskohtade järelhooldus

- (1) Tegevuse lõpetanud jäätmekäitluskoht ja selle vahetu ümbrus tuleb korrastada, puhastada seal leiduvatest jäätmetest ning taastada jäätmekäitluse eelne olukord.
- (2) Järelhoolduse kulud kannab suletud jäätmekäitluskoha endine käitaja või selle puudumisel jäätmekäitluskoha maaomanik.
- (3) Jäätmekäitluskoha järelhoolduse tulemusena peab olema välistatud jäätmekäitluskohast tulenev võimalik negatiivne keskkonnamõju.
- (4) Vallavalitsusel on õigusteha Keskkonnaametile ettepanekuid kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil jäätmekäitluskoha käitamiseks ja jäätmekäitluskohas jäätmete käitlemiseks esitatud jäätmeloa taotluse kohta, sh jäätmekäitluskoha järelhoolduse nõuete ja vajaduse korral jäätmekäitluskoha järelhoolduse ja omaseire kava koostamise kohta.
- (5) Jäätmekäitluskohtade järelhoolduse konkreetsed nõuded esitatakse jäätmekäitluskoha jaoks väljastatud jäätmeloas või kompleksloas.

§ 30. Jäätmete kõrvaldamine

- (1) Jäätmete omavoliline ladestamine ja matmine selleks mitte ettenähtud kohtadesse on keelatud.
- (2) Prügilasse võib ladestada prügi (segaolmejäätmeid) jäätmekood 20 03 01, s.h neid jäätmeid, mille taaskasutamine ei ole tehnoloogiliselt võimalik ja/või on muude käitlusmoodustega võrreldes ülemäära kulukas.
- (3) Prügilasse ladestamisele kuuluvad jäätmed tuleb kõrvaldada järgides läheduse põhimõtet tehnoloogiliselt sobivas ning tervisekaitse- ja keskkonnanõuetele vastavas jäätmekäitluskohas.

(4) Ladestatavad jäätmed peavad olema eelnevalt sorteeritud.

9. peatükk **Vastutus ja järelevalve**

§ 31. Järelevalve teostamine

(1) Jäätmekäitluse nõudeid kontrollib ja nende rikkumisest tulenevaid väärteguseid menetleb vallavalitsuse keskkonnaspetsialist, keskkonnainspeksioon ja politseiprefektuur.

(2) Järelevalvet käesoleva eeskirja täitmise üle teostab vallavalitsus keskkonnajärelevalve seaduses sätestatud korras.

§ 32. Vastutus

Eeskirjaga sätestatud nõuete rikkumisel kannavad süüdlased vastutust tulenevalt jäätmeseaduse ja pakendiseaduse sätetest. Nimetatud väärtegade menetlemisel kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärtemenetluse seadustiku sätteid.

§ 33. Keskkonnasaaste likvideerimine

(1) Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmed kõrvaldab ja nendest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimise korraldab jäätmete ebaseaduslikult keskkonda viija (edaspidi saastaja) oma kulul.

(2) Saastaja hüvitab reostusega põhjustatud kahju täies ulatuses.

(3) Kui saastaja jätab keskkonda viidud jäätmed kõrvaldamata või korraldamata keskkonnareostuse likvideerimise, korraldab jäätmete ja neist põhjustatud saaste likvideerimise saastatud kinnisasja omanik saastaja kulul. Kui saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab saastatud kinnisasja omanik saaste likvideerimise oma kulul.

(4) Kui saastunud kinnisasja omanik ei täida eelmises punktis toodud kohustust või kui saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab jäätmete ja neist põhjustatud saaste likvideerimise saastatud kinnisasja omaniku kulul Võru Vallavalitsus asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

10. peatükk **Rakendussätted**

§ 34. Varasema määruse kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Võru Vallavolikogu 12.12.2007 määrus nr 34 „Võru valla jäätmehoolduseeskiri“.

§ 35. Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval Riigi Teatajas avaldamisest arvates.

Priit Süüden
Volikogu esimees